

**Základní škola a mateřská škola Loučeň
Školní družina**

Výchovně vzdělávací program
školní družiny

Adresa: ZŠ a MŠ Loučeň
Školní družina
289 37 Loučeň
Telefon: 325 585 311 linka 208

Vrabcová Lenka
vedoucí vychovatelka

Mgr. Kubálek Zdeněk
ředitel školy

Charakteristika školní družiny

Naše ŠD je součástí právního subjektu ZŠ a MŠ Loučeň.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Žáci jsou rozděleni do oddělení a počty přítomných žáků se během dne mění, odcházejí do zájmových kroužků nebo domů. Tuto mobilitu zohledňujeme na začátku školního roku při sestavování provozu jednotlivých oddělení. Žáci v oddělení s kratším provozem jsou převedeni do oddělení s provozem do 16,00 hodin.

Provoz družiny: V pracovní den před vyučováním 6.25 – 7.20 hodin, po vyučování do 16,00 hodin. V době vedlejších prázdnin je družina otevřena podle potřeb rodičů, nebo když jsou organizovány různé akce/ viz. Vnitřní řád školní družiny/.

Počet oddělení: Podle počtu žáků přihlášených k docházce do školní družiny.

Věk žáků: 6 – 9 let (1. – 3. třída), při nenaplnění kapacity, možnost docházky i starších žáků

Kapacita družiny: 90 žáků

Počet vychovatelek: Podle počtu otevřených oddělení školní družiny.

Ředitel základní školy: Mgr. Kubálek Zdeněk

Kontakty:

Telefon: 325 585 311 - Linka ŠD 208
734 132 599 – mobilní telefon

Vypracovala: Vrabcová Lenka

Platnost dokumentu: od 1.9.2015

Popis materiálních podmínek

Ke své činnosti využívá:

- dvě vlastní třídy školní družiny / jedna s kobercem pro odpočinkovou a rekreační činnost, pro rekreační a zájmovou činnost/
- školní knihovnu
- tělocvičnu v suterénu školy
- učebnu PC
- chodbu se stoly na stolní tenis
- keramickou dílnu
- školní hřiště
- tělocvičnu Sokola Loučeň
- učebnu 79

Vybavení školní družiny:

- kuchyňská linka
- hry
- stavebnice
- sportovní náčiní
- televize
- video
- DVD přehrávač
- CD radiomagnetofon
- počítač / s internetem, CD ROM, tiskárna/
- tabule na kreslení

Školní družina je součástí školy a je také umístěna v přízemí hned vedle šaten a jídelny v její budově. Vstupní prostory, šatny a sociální zařízení má společné se ZŠ.

Ve třídách, které nejsou nijak velké, jsou všechny stavebnice a hry volně dostupné. Dětem dáváme dostatek příležitostí ke hrám a činnostem s ostatními dětmi, ale respektujeme jejich potřebu intimity. Třída, která je určena ke hrám, má podlahu pokrytou kobercem, aby si děti mohly hrát na zemi. Je také vybavena dostatkem křesel a matrací k odpočinku. Třída, která je určena k pracovní činnosti, má podlahu pokrytou linoleem, aby se mohla dobře udržovat. Děti mají dostatečné množství materiálu pro výtvarné a rukodělné činnosti.

Knihy si mohou půjčovat ve školní knihovně.

Tělocvičnu školy využíváme k pohybovým a míčovým hrám, ke cvičení na koberci, štafetovým hrám.

Učebnu PC využíváme k domácí přípravě / výukové programy/.

Školní hřiště využíváme hlavně na podzim, na jaře a v létě k míčovým, pohybovým a štafetovým hrám, k odpočinkovým činnostem /k odpočinku na dekách apod./

K turistické a přírodovědné činnosti využíváme okolní lesy a přírodu.

Personální podmínky

Počet vychovatelek odpovídá počtu otevřených oddělení v daném školním roce.

Všichni pracovníci, kteří pracují ve školní družině jako vychovatelé, mají předepsanou odbornou kvalifikaci.

Vychovatelky mají zájem o svůj odborný růst, soustavně se dále vzdělávají samostudiem (účastní se seminářů pro vychovatelky, navštěvují akreditované kurzy, studují odborné časopisy pro pedagogy).

Ekonomické podmínky

- **prostředky vybrané od rodičů**

– Směrnice č.2 - 2006 o placení ŠD upravená dodatkem č. 2, nabývající účinnosti dne 1.9.2015

Výše úplaty a způsob úhrady

1. Výše úplaty je stanovena měsíční částkou, kterou stanoví svým rozhodnutím pro vymezené období ředitel školy.
2. Měsíční výše úplaty, kterou je plátce povinen uhradit, není závislá na počtu dní, ve kterých se žák v průběhu měsíce účastní činnosti družiny.
3. Od 1.9.2015 činí výše úplaty 100,-Kč za jeden měsíc.
4. Plátce hradí úplatu škole.
5. Splatnost poplatku je rozdělena na tři splátky. První splátka do 15. září (na měsíce září až prosinec), druhá splátka do 31. prosince (na měsíce leden až březen), třetí splátka do 31. března (na měsíce duben až červen). Plátce může poplatek zaplatit na celý školní rok do 15. září.

- **provozní náklady** – příspěvek zřizovatele

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- prostředí školní družiny včetně chodby a schodiště je bezpečné a nepředstavuje pro účastníky žádná bezpečnostní rizika
- výchovně vzdělávací činnost obsahuje činnosti seznamující žáky s ochranou proti násilí, šikaně a patologickým jevům
- snaha o klidné prostředí, příznivé sociální klima – úcta, tolerance k druhým
- respekt k individualitě žáka, k jeho osobním problémům
- režim a skladba zaměstnání / dostatek relaxace a aktivního pohybu/
- oběd / děti mají zajištěný po vyučování ve školní jídelně/
- pitný režim / várnice s čajem – se šťávou ze ŠJ, vlastní pití/
- odpolední svačina / děti si nosí svačinu z domova, mohou svačit, když mají na svačinu chuť/
- zdravé prostředí – místnosti ŠD dostatečně světlé / možnost osvětlení zářivkami/, teplota - v zimě teplo – v létě příjemný chládek / místnosti na západ a sever budovy/, možnost větrání

velmi dobrá / okna jsou plastová – výklopná, na otevírání/, v místnosti je kuchyňská linka se dřezem / na nádobí/, umyvadlo na mytí rukou s papírovými ručníky, nábytek – nutno doplnit novými stolky a židličkami.

- ochrana žáků před úrazy – pravidelné poučování dětí / bezpečnostní předpisy, vnitřní řád ŠD, řady ostatních učeben, které děti používají/
- dostupnost prostředků první pomoci – lékárnička v ŠD, telefon s čísly na lékaře a s ostatními telefonickými čísly,
- vychovatelky poučeny o první pomoci
- zákonní zástupci mají povinnost prokazatelně se seznámit s Vnitřním řádem ŠD a respektovat ho

Charakteristika ŠVP

Hlavní úkoly

- prostřednictvím hry rozvíjet u dětí tvořivost a fantazii
- vést děti k aktivnímu odpočinku
- rozvíjet vhodné návyky a dovednosti

Činnosti ve ŠD

- pravidelná rekreační, vzdělávací a zájmová
- příležitostná
- příprava na vyučování
- spontánní

ČINNOSTI VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ		
ČINNOSTI	NÁMĚTY	
Činnosti pravidelné / z denní skladby zaměstnání/	-vyprávění -soutěže -estetické činnosti -přírodovědné a vlastivědné činnosti -vycházky pohybové a tělovýchovné aktivity -odpočinek aktivní, pasivní -domácí příprava - spontánní aktivity	

Činnosti příležitostné	-Mikulášská nadílka -Vánoční besídka -Turnaj ve hře „Člověče nezlob se“ -Nocování ve ŠD -Účast na projektech školy	Některé aktivity budou určeny i pro rodiče a děti nezařazené do ŠD.
Příprava na vyučování	-vypracování domácích úkolů - didaktické hry ve ŠD -tematické vycházky	

SPONTÁNNÍ AKTIVITY

NABÍZENÁ ČINNOST	POMŮCKY	ZÍSKANÍ KOMPETENCÍ
-odpočinek na koberci, v křesle, v přírodě na dece, spánek na matraci	-deky, matrace	Trávení volného času
- klidné hry . tvořivé / námětové, konstruktivní/, s pravidly / např. stolní/	-stavebnice, stolní hry	Komunikativní Sociální Občanské Trávení volného času
- prohlížení obrázků, sbírek, alb, četba z časopisů, knih – individuálně i ve skupině	-časopisy, knihy,	K učení Komunikativní Sociální a interpersonální Trávení volného času
- poslech rozhlasu, magnetofonových nahrávek, DVD nahrávek, televizní pořady, DVD, video	- radiomagnetofon, televize, DVD přehrávač, video	K učení Sociální a interpersonální Trávení volného času
-rozhovory o přečtených knihách, časopisech, o shlédnutých televizních , divadelních představeních aj.		K učení Komunikativní Sociální a interpersonální Trávení volného času

-rozhovory o problémech žáků, vyprávění vlastních zážitků		K učení K řešení problémů Komunikativní
- individuální rozhovory s žáky podle jejich potřeb		K řešení problémů komunikativní

ODPOČINKOVÉ / REKREAČNÍ / ČINNOSTI		
NABÍZENÁ ČINNOST	POMŮCKY, NABÍZ. Č.	ZÍSKÁNÍ KOMPETENCÍ
Zájmová – pohybová /aktivní i pasivní/	Potřeby na sport – v tělocvičně, na školním hřišti, ve školní družině	K učení Komunikativní Sociální a interpersonální Činnostní a občanské K trávení volného času
Zájmová – estetická / aktivní i pasivní/	Potřeby na výtvarnou výchovu, na rukodělné práce, na hudební výchovu	K učení Komunikativní Činnostní a občanské K trávení volného času
Zájmová vlastivědná a přírodovědná činnost /aktivní i pasivní/	Vycházky, rozhovory, vyhledávání na internetu, v knížkách	K učení K řešení problémů Komunikativní Sociální a interpersonální Činnostní a občanské K trávení volného času

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami

- prostředí a organizace školní družiny umožňuje integraci žáků se speciálními potřebami
- individuální přístup, spolupráce s rodiči
- nadaní žáci jsou rozvíjeni a je jim poskytován dostatek podnětů k rozvoji jejich nadání

Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn dovedností, schopností, vědomostí a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do ŠD. Prolínají se všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Cílem činností v naší školní družině je rozvíjení zejména těchto klíčových kompetencí:

1. Kompetence k učení:

je to kompetence školní, ale může se rozvíjet i ve ŠD
učí se s chutí, dokončuje práci, klade si otázky a hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

2. Kompetence k řešení problémů:

všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje.

3. Komunikativní kompetence:

ovládá řeč i mimoslovní komunikaci, rozvíjí slovní zásobu, vyjadřuje myšlenky, otázky a odpovědi sdělí vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu a kultivovaně s dospělými i vrstevníky, dokáže naslouchat druhým.

4. Sociální a interpersonální kompetence:

dítě si uvědomuje nejen svá práva, ale i povinnosti, samostatně rozhoduje o svých činnostech, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

5. Sociální a občanské kompetence:

učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si svá práva i práva druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí, dbá na své osobní zdraví i druhých, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

6. Kompetence k trávení volného času:

orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti podle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Zásady výchovné práce

- naslouchat dětem, nechat jim dostatek prostoru a času pro jejich seberealizaci
- často děti chválit a reagovat na jejich úspěchy
- vychovatelka respektuje potřeby dětí, jedná nenásilně, přirozeně, citlivě, navozuje pohodu a klid
- nepodporovat stálé organizování a nezdravou soutěživost

- rozvíjet u dětí zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být samo sebou
- přizpůsobit se životu v sociální skupině a jednat v duchu základních lidských a etických hodnot

Cíle

- a) rozvoj osobnosti člověka / biologický rozvoj – tělesný, psychický/
 - osvojování a upevňování vědomostí, dovedností a návyků týkajících se hygieny, ochrany zdraví, předcházení nemocem a úrazům a první pomoci
 - ovládání a samostatné provádění vhodných cviků, nejznámějších pohybových her
- b) získání všeobecného vzdělání
 - využití poznatků, které děti získaly ve škole, ve výchovné činnosti školní družiny v běžných životních situacích
 - osvojení přiměřené dovednosti pracovat s knihou a s jinými informačními pomůckami
 - osvojení základních pracovních a jiných činnostních postupů a technik
- c) pochopení a uplatnění zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod
- d) utváření vědomostí národní a státní příslušnosti a respektu k etické, národnostní a kulturní, jazykové identitě
 - chápání skutečnosti, že některé staré zvyky a obyčeje z dávných dob se udržují v životě proto, že svým blízkým při té příležitosti můžeme působit radost, projevit pozornost a lásku
 - poznání místních památek, událostí, práce a díla osobností, které mají vztah k místu, kde žijeme
 - k úctě k mateřskému jazyku, k slušnému, srozumitelnému a správnému vyjadřování
 - vědomí, že lidé všech ras a národů jsou si rovni
- e) pochopení a uplatnění principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
 - správné vztahy mezi chlapci a dívkami jako základu přátelských a budoucích partnerských vztahů
 - rozvoj kladných citů/ přátelství, láska, obětavost, vlídnost/
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic
- g) získávání a uplatnění znalostí o životním prostředí a jeho ochraně/ bezpečnost a ochrana zdraví/
 - poznání přírody ve svém okolí a její ochraně
 - pozitivní vztah k prostředí, vytváření ekologického povědomí

Časový plán vzdělávání

Časový plán pro školní družinu je stanoven na dobu jednoho školního roku a podrobně rozpracován v aktuálním tematickém celku. Během této doby projde dítě všechny okruhy činností družinou vyměřené a přiblíží se tak co nejvíce cílům výchovně – vzdělávací činnosti. Školní družina plní výchovně vzdělávací činnost formou sportovně-rekreační činnosti, odpočinku, zájmovou činností a také přípravou na vyučování.

Obsah, metody a formy

Naše školní družina navazuje na výchovnou práci naší školy. Protože po určitou část dne nahrazuje výchovné působení rodiny, věnujeme značnou pozornost těm činnostem, které na děti bezprostředně působí.

Největší podíl na výchovně vzdělávací práci mají činnosti odpočinkové, spontánní a rekreační, potom také činnosti naukově vzdělávacího charakteru (příprava na vyučování).

Dominující složkou práce v naší školní družině jsou tělovýchovné a turistické činnosti a všechny druhy her a dětské zábavy.

Vzhledem k tomu, že naše oddělení mají společné prostory pro činnost, mohou si děti vybrat z nabízených činností, které probíhají jak ve skupinách, tak individuálně. Při výběru činností je přihlíženo k věku dětí, k jejich zájmům. Proto se také na tvorbě programu se částečně podílejí samy děti.

Metody výchovné práce v naší školní družině jsou velmi rozmanité. Například metody vytváření vědomostí / vyprávění, vysvětlování, rozhovory, práce s internetem – vyhledávání informací/.

Často zařazujeme především vycházky, pozorování a využíváme těch metod, forem a prostředků, které vyžadují intenzivní duševní a tělesnou činnost.

Metody upevňování a vytváření vědomostí – při hře, kvízech, křížovkách/. Vychovatelky používají metod, které vyžadují samostatnost, aktivitu a iniciativu dětí.

Při řízené činnosti vychovatelka volí předem promyšlený způsob práce, při volné činnosti je pouze odborným poradcem, popřípadě pomocníkem.

TEMATICKÉ CELKY

Tematické celky jsou aktualizovány každý školní rok. Čísla 1 – 6 označují, které kompetence jsou danou aktivitou především rozvíjeny nebo posilovány.

I. Místo, kde žijeme

a) U nás doma

- Vyprávíme si o životě naší rodiny, o svém domově	3,4,5
- Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas	4,6
- Popisujeme domy, v nichž bydlíme, a ukazujeme si, kde bydlíme	2,3,4
- Stavíme domy z různých materiálů	2,3,5

b) Moje škola

- Seznamujeme se s prostředím školy, školní družiny 1,2,6
- Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje, seznamujeme se s pracovníky školy 1,3
- Vyrábíme výzdobu do školní družiny 1,6
- Hledáme u školy nebo v jejím blízkém okolí ukrytý „poklad“ 3,5,6
- Pořádáme vycházky do okolí školy 1,6
- Umíme udržovat pořádek v ŠD, uklízíme hry, hračky, prac. místo 1,2

c) Cesta do školy, ze školy

- Povídáme si o cestě do školy a domů 1,2,4
- Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí, určujeme jejich význam 1,2,6
- Při vycházkách se učíme správně přecházet, sledujeme dodržování pravidel silničního provozu 1,2,6
- Soutěžíme ve znalosti dopravních značek 1,5,6
- Kreslíme a malujeme dopravní prostředky 1,6
- Besedujeme o bezpečné jízdě na kole – co nesmí chybět na našem kole 1,6
- Povídáme si o slušném chování při cestování 1,2,5

d) Naše město - vesnice

- Na vycházkách hledáme zajímavosti naší vesnice 1,2,5,6
- Kreslíme a malujeme naši vesnici a okolí 1,3,4
- Stavíme vesnici z kostek (z písku) 2,4,5,6
- Ukazujeme si nejbližší cestu k důležitým budovám ve vesnici (obecní úřad, pošta, zdravotní středisko, knihovna, zámek, aj.) 1,2,3,4,5

e) Povolání

- Kreslíme, čím bychom chtěli být 1,3
- Hrajeme si na prodavače a kupující 2,3,4

- Besedujeme na téma „Ten dělá to a ten zas tohle“, zajímáme se o služby v místě bydliště 2,4
- Představujeme si, jak bychom se zachovali, kdybychom se ztratili 1,2,3
- Hrajeme si na doručovatele, píšeme pohledy 1,2

f) Naše knihovna

- Besedujeme o naší knihovně, a proč ji navštěvujeme, případně jdeme navštívit knihovnu 3,5,6
- Besedujeme o naší oblíbené knize, seznamujeme se s dalšími oblíbenými knihami 3,5
- Čteme pohádky a pověsti 1,6
- Soutěžíme a hrajeme si s postavičkami z pohádek 1,2,6
- Tvoříme záložku do knihy 1,6

g) Okolí

- Kreslíme plánek nejbližšího okolí 2,3,5
- Vybíráme si blízké místo, na které dojdeme podle našeho plánu 1,2,3
- Učíme se určovat světové strany 2,6
- Besedujeme o místech naší vlasti, která jsme již navštívili 1,3,6
- Soutěžíme, kdo zná více slov od určitých písmen (jméno města, zvířete, rostliny...) 1,2

h) Tradice

- Navštívíme místní zámek, kreslíme zážitky z prohlídky 1,3,5,6
- Ilustrujeme přečtené pohádky nebo pověsti 1,6
- Seznámíme se se znakem našeho města 1,6
- Vyrábíme si masopustní masky 1,2,6
- Besedujeme o lidových tradicích a zvycích týkajících se jara 1,3,6
- Vyrábíme tradiční předměty s velikonoční a jarní tematikou 1,2,6

II. Lidé kolem nás

a) Rodina

- Besedujeme o naší rodině, o příbuzných 3,4
- Představujeme povolání našich rodičů – pantomimické předvádění a kreslení 3,4
- Vyrábíme přání a dárky ke Dni matek 3,4,6
- Besedujeme o tom, co pro nás znamenají naše maminky, kreslíme, čím se doma zabývají atd. 1,3,4

b) Kamarádi

- Besedujeme o tom, kdo je kamarád, o vzájemné pomoci, ohleduplnosti, o dobrých i špatných vlastnostech 1,2,3,4,5
- Hrajeme si na malíře a malujeme portrét kamaráda 1,3,4
- Při hře zjišťujeme, jak se známe (poznáváme kamaráda po hlase nebo po hmatu) 1,3,5
- Píšeme, co nám na kamarádech líbí – nelíbí (papíry jako harmonika) 3,4
- Přemýšlíme o vandalismu, opravujeme poškozené hry, uklízíme si školní tašky, věnujeme se sebeobslužné práci 2,5,6
- Povídáme si o handicapovaných lidech 3,5
- Cvičíme hmat (např. poslepu určujeme předměty vložené do krabice) 2,3,4
- Čteme si pohádky z cizích zemí 3,6

c) Svátky a oslavy

- Učíme se poblahopřát k svátku, narozeninám 1,3,4
- Vyrábíme masky a výzdobu na karneval 2,4
- Kreslíme, co se nám na karnevalu líbilo 3,4
- Vyprávíme si o adventu 1,3
- Vyrábíme Mikuláše, čerta a anděla 3,4,6
- Vyrábíme vánoční výzdobu, přáníčka, dárky a ozdoby 1,2,6

- Čteme a vyprávíme si o vánočních zvycích, některé vyzkoušíme 1,3
- Učíme se zpívat koledy 1,6
- Uspořádáme vánoční besídku 1-6
- Čteme a vyprávíme si o zvycích spojených s jarem 1,3
- Vyrábíme velikonoční výzdobu, zdobíme kraslice 1,6
- Soutěžíme a hrajeme si – zábavné odpoledne ke Dni dětí 3,6

d) Jak se správně chovat

- Besedujeme o slušném chování, o „kouzelných slovech“ 1,2,3
- Hrajeme scénky s kouzelnými slovíčky 1,2,3
- Hrajeme si a učíme se pozdravit, poděkovat, omluvit se, poprosit aj. 3,4
- Hrajeme si na vyřizování drobných vzkazů, vstupování do místností 2,3,4
- Vyprávíme si o slušném chování v kině, v divadle, na koncertě, hrajeme scénky 1,2,3,6
- Hrajeme scénky na téma Jak se chovat v dopravních prostředcích 1-5
- Na vycházkách zdokonalujeme a procvičujeme chování na chodníku, na silnici, při nákupech, v dopravních prostředcích 1-6

e) Mluvíme správně?

- Cvičíme si jazyk (jazykolamy, říkadla) 1,3,5
- Vyprávíme si pohádky a příběhy ze života 3,5,6
- Dramatizujeme jednoduché pohádky 1,2,6
- Čteme s porozuměním a správnou artikulací z knih a časopisů 1,3,6
- Pantomimicky předvádíme různé situace, pocity, povolání 2,3,5,6

III. Lidé a čas

a) Denní režim

- Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, o čase a jeho správném využití, učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu 1,2,3,6

- Kreslíme, co nás nejvíce baví, čemu věnujeme nejvíce času 1,5,6
- Besedujeme na téma, Jak jsem trávil víkend, prázdniny, kreslíme, co jsme zažili 2,6
- Hrajeme hry na procvičení paměti, pozornosti a postřehu, hrajeme didaktické hry 1,3
- Kreslíme, malujeme různá měřidla času, procvičujeme určování času, odhad času 1,5
- Besedujeme o nebezpečí spěchu, který často přinese zbytečná zranění 5,6
- Rozlišujeme jednotlivá roční období, dny, týdny a měsíce 1,2,3

b) Jak to bylo v minulosti

- Vyprávíme si nejzajímavější příhody z našeho raného dětství a malujeme je 1,3,5,
- Povídáme si o tom, jak pomáháme doma, o vybavení domácnosti dříve a dnes, hrajeme scénky s touto tematikou 3,4,6
- Na vycházce sledujeme rozdíly mezi novostavbami a starými domy v našem městě 1,3,5
- Učíme se a zpíváme lidové písně 1,2,6
- Čteme české pohádky, říkadla, básničky, odpovídáme na otázky týkající se života v minulosti, ilustrujeme pohádky 1,2,3,4,6

IV. Rozmanitost přírody

a) Příroda kolen nás

- Na vycházkách pozorujeme změny v přírodě, rostliny a živočichy 3,5,6
- Stavíme z přírodních materiálů (domečky, zvířátka, strašidla,...) 2,5,6
- Při vycházkách upevňujeme pravidla chování v přírodě 3,5
- Obtiskujeme listy – využíváme různé techniky pro výtvarné činnosti 1,2,6
- Při vycházkách pozorujeme život na stromech 1,2,3
- Učíme se poznávat ptáky 1,2,4

- Pečujeme o květiny	1,2,6
- Pozorujeme klíčení semínek	2,6
- Hrajeme pexesa a kvarteta s náměty zvířat a rostlin	1,2,4
- Zhotovujeme různé druhy „šperků“ z přírodnin	1,2,6
- Soutěžíme ve vymýšlení názvů rostlin nebo zvířat začínajících určenými písmeny 1,2,5	
- Soutěžíme ve skládání rozstříhaných obrázků zvířat a rostlin	2,4,6
- Vyprávíme si o domácích zvířatech a o péči o ně	1,6
- Kreslíme domácí mazlíčky	2,4,6
- V encyklopediích vyhledáváme informace o zvířatech a přírodě	1,3,6

b) Roční období

- Kreslíme určitý strom (krajinu) v jednotlivých ročních obdobích, porovnáváme, jak se příroda mění v ročních obdobích	1,2,6
- Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti a vůně	1,3
- Vyrábíme draky	2,6
- Na vycházce pozorujeme jarní práce na poli a v zahradě	1,3
- Kreslíme první jarní květiny	1,6
- Poznáváme mláďata domácích zvířat	1,6
- Připravujeme kuličkádu	6
- Sledujeme počasí a podle něho se vhodně oblékáme	1,2,4

c) Životní prostředí

- Při vycházkách pozorujeme čistotu a úpravu okolí	1,3,5
- Pomáháme při úklidu svého bydliště, okolí školy a družiny	5,6
- Třídíme odpad	1,5,6
- Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá lesu, co do lesa nepatří	1,4,5
- Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě	1,6

- Poznáváme prehistorická zvířata z encyklopedií 1,6
- Kreslíme, prehistorické zvíře podle své fantazie 1,6
- Poznáváme léčivé rostliny 1,2

V. Člověk a jeho zdraví

a) Naše tělo

- Prohlížíme a čteme encyklopedie o lidském těle 1,2,3
- Soutěžíme v kvízu na téma jak znám své tělo 1,2,3
- Vyprávíme si o zdravém životním stylu 1,3
- Relaxujeme a odpočíváme 5,6
- Kontrolujeme běžnou denní hygienu, povídáme si o jejím významu 3,5,6
- Kreslíme ovoce a zeleninu 1,3,6
- Vystřihujeme nebo kreslíme obrázky jídel a potravin, třídíme je na zdravá a méně zdravá, případně tvoříme koláže 1,2,3,6
- Soutěžíme ve smyslovém poznávání různých potravin 1,3

b) Chci být zdravý

- Povídáme si o dětských nemocech a jejich léčení, o tom, jak pečovat o své zdraví 1,2,3,6
- Při vycházce jdeme ke zdravotnímu středisku nebo nemocnici 1,5
- Učíme se ošetřovat drobná zranění 1,2
- Vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, o bezpečnosti při hrách 1,3
- Povídáme si o péči o náš chrup 1,2
- Na modelových situacích zkoušíme chování při snaze neznámého člověka navázat s námi kontakt 1,3
- Učíme se telefonovat – oznámíme úraz, přivoláme pomoc 1,4

- Učíme se zásadám první pomoci 1,3,5
- Poznáváme nebezpečné a jedovaté rostliny 1,2
- Vyprávíme si o nebezpečí návykových látek, o tom, co nás může ohrozit v našem okolí v souvislosti s nimi 1,2,3,4,6

c) Sportujeme

- Hrajeme různé pohybové hry venku i v tělocvičně 4,5,6
- Relaxujeme při spontánních hrách 6
- Při vycházkách překonáváme přírodní překážky 5,6
- Provozujeme zimní sporty a hry na sněhu 6
- Kreslíme do sněhu, vyšlapáváme jednoduché obrázky 6
- Hrajeme míčové hry 5,6
- Učíme se pravidla různých her, hrajeme „fair play“ 1,2,4,5

Závěr

Budeme se snažit vytvářet společně s dětmi hranice slušného chování a oceňovat jejich správné názory a řešení ve věcech, které se jich týkají.

Základním prostředkem ŠD je hra založená na vytváření zážitků účastníků, které obohacují jejich sebepoznání, rozšiřují jejich dovednosti a znalosti, navozují kladné emoce. Strategii pedagogické práce je respektování požadavků volného času.

Nezbytnou podmínkou úspěšné výchovy je nejen láska, ale také respektování osobnosti dítěte. Přejeme si, aby z dětí vyrostli šťastní, úspěšní a tvořiví lidé, kteří budou schopni zvládat běžné i náročné situace se smyslem pro zodpovědnost.

Vybavování žáků kompetencemi je chápáno v našem VVP jako naplňování specifických integrovaných vzdělávacích cílů. Prostřednictvím volnočasových aktivit ve ŠD jsou posilovány a rozvíjeny různé kompetence.

Pro rozvoj řady kompetencí je zapotřebí pravidelný a dlouhodobý styk s vrstevníky a dalšími lidmi. Pro život se potřebujeme naučit domluvit, vycházet a spolupracovat s nejrůznějšími lidmi – nejen s těmi blízkými a s přáteli, ale i se všemi, kteří se od nás odlišují co do schopností, chování, zvyků, temperamentu, zájmů, a s nimiž si třeba úplně „nepadneme do oka“. Ideálním prostředím, kde se to děti mohou učit, je přirozená vrstevnická skupina ve školní družině.